RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

nr. 225.401 van 7 november 2013
in de zaak A. 205.218/IX-7718

In zake : de NV VNW TRANSPORT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Frederik Vanden Bogaerde
kantoor houdend te 8800 Roeselare
Kolenkaai 4
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
dat woonplaats kiest bij
het agentschap Wegen en Verkeer
gevestigd te 1000 Brussel
Koning Albert II-laan 20 bus 4

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 1 juni 2012, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 2 april 2012 van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken waarbij aan de nv VNW Transport een administratieve geldboete wordt opgelegd van 1650 euro wegens beschadiging van het wegdek door overlading van een voertuig.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 september 2013.

Staatsraad Daniël Moons heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jasper Bolle, die *loco* advocaat Frederik Vanden Bogaerde verschijnt voor de verzoekende partij en Veerle Vanempten, adjunct van de directeur, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 24 maart 2011 wordt een vrachtwagen met oplegger, bestuurd door een werknemer van de verzoekende partij, door de wegeninspectie gecontroleerd op de autoweg E40 te Wetteren. Bij weging wordt vastgesteld dat het voertuig op de tweede as van de trekker 1590 kg overladen is. Er wordt een proces-verbaal opgesteld wegens inbreuk op artikel 56 van het decreet van 19 december 1998 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999’ (hierna afgekort: het Aslastendecreet).

3.2. Op 29 april 2011 wordt het proces-verbaal overgemaakt aan de procureur des Konings te Dendermonde met het verzoek om overeenkomstig artikel 59 van het Aslastendecreet binnen een termijn van negentig dagen (eventueel verlengbaar met dertig dagen) mee te delen welk gevolg aan de zaak zal worden gegeven. Op 28 juni 2011 wordt meegedeeld dat het parket geen vervolging zal instellen.

3.3. Op 20 september 2011 beslist de wegeninspecteur-controleur om aan de verzoekende partij een administratieve geldboete van 1650 euro op te leggen. Deze beslissing wordt dezelfde dag met een aangetekende brief aan de verzoekende partij ter kennis gebracht.

3.4. Op 30 september 2011 tekent de verzoekende partij verzet aan tegen die beslissing.

3.5. Op 16 november 2011 heeft een hoorzitting plaats. De verzoekende partij dient ook een schriftelijke conclusie in.

3.6. Op 14 december 2011 bevestigt de wegeninspecteur-controleur zijn beslissing om aan de verzoekende partij een administratieve geldboete van 1650 euro op te leggen. Die beslissing wordt dezelfde dag met een aangetekende brief aan de verzoekende partij ter kennis gebracht.

3.7. Met een aangetekende brief van 26 december 2011 stelt de verzoekende partij tegen die beslissing beroep in bij de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken.

3.8. Op 28 februari 2012 heeft een hoorzitting plaats.

3.9. Op 2 april 2012 beslist de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken aan de verzoekende partij een administratieve geldboete op te

leggen van 1650 euro. Deze beslissing wordt met een aangetekende brief van 3 april 2012 aan de verzoekende partij ter kennis gebracht.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. In een eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 60, §§ 2 en 3, van het Aslastendecreet, waarin vervaltermijnen voor het opleggen van de administratieve geldboete worden voorgeschreven. Volgens de verzoekende partij werden die termijnen niet gerespecteerd.

5. De verwerende partij antwoordt dat het middel niet ontvankelijk is voor zover het gericht is tegen de beslissing van de wegeninspecteur-controleur in graad van verzet, aangezien een middel slechts ontvankelijk is indien het gericht is tegen de bestreden beslissing.

Ten gronde betoogt de verwerende partij dat de wegeninspecteur-controleur na de eerste hoorzitting die heeft plaatsgevonden op 16 november 2011 zijn beslissing op 14 december 2011 aan de gekozen woonplaats van de verzoekende partij heeft verstuurd en dat die beslissing blijkens de antwoordkaart daar ontvangen werd op 15 december 2011. De beslissing werd aldus genomen binnen de door artikel 60, § 2, van het Aslastendecreet voorgeschreven termijn van dertig dagen.

Vervolgens werd op 26 december 2011 tegen deze beslissing beroep aangetekend. De bestreden beslissing werd op 3 april 2012 verstuurd aan de gekozen woonplaats en zoals blijkt uit de antwoordkaart daar ontvangen op 5 april 2012. De beslissing werd aldus genomen binnen de door artikel 60, § 3, van het Aslastendecreet voorgeschreven termijn van vier maanden.

6. In haar laatste memorie stelt de verzoekende partij nog dat de beweerde inhoud van het begeleidend schrijven bij de aangetekende zendingen geen bewijs vormt van de verzending van de beslissingen zelf.

Beoordeling

a. ontvankelijkheid van het middel

7. De verwerende partij werpt een exceptie van onontvankelijkheid van het middel op in de mate erin de schending van artikel 60, § 2, laatste lid, van het Aslastendecreet wordt aangevoerd, omdat dit onderdeel van het middel gericht is tegen de beslissing van de wegeninspecteur-controleur in graad van verzet en dus niet tegen de bestreden beslissing.

8. Het verval van de mogelijkheid om in eerste aanleg een administratieve geldboete op te leggen heeft tot gevolg dat ook in graad van beroep geen administratieve geldboete kan worden opgelegd. Een gebeurlijke laattijdige mededeling van de beslissing op verzet kan dus wel degelijk tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing leiden.

De exceptie wordt verworpen.

b. gegrondheid van het middel in de mate erin de schending van artikel 60, § 2, van het Aslastendecreet wordt aangevoerd

9. Overeenkomstig artikel 60, § 2, van het Aslastendecreet mag binnen dertig dagen na de ontvangst van de beslissing van de wegeninspecteur-controleur tot het opleggen van een administratieve geldboete verzet worden aangetekend tegen die beslissing. Als tijdig verzet werd aangetekend, worden de overtreder en in voorkomend geval de onderneming uitgenodigd op een hoorzitting.

Aangaande de beslissing van de wegeninspecteur-controleur na verzet, bepaalt artikel 60, § 2, laatste lid, van het Aslastendecreet het volgende:

> "Na de hoorzitting, ongeacht of de overtreder, de onderneming of de vertegenwoordigende raadsman die al dan niet heeft bijgewoond, neemt de wegeninspecteur-controleur de zaak onmiddellijk in beraad. De beslissing wordt met redenen omkleed. De wegeninspecteur-controleur deelt, met een aangetekende brief tegen ontvangstbewijs, zijn beslissing mee aan de overtreder en in voorkomend geval de onderneming binnen dertig dagen na de hoorzitting. Zo niet vervalt de administratieve geldboete stilzwijgend."

De wegeninspecteur-controleur dient zijn beslissing derhalve, op straffe van verval, binnen dertig dagen na de hoorzitting met een aangetekende brief tegen ontvangstbewijs aan de overtreder en, in voorkomend geval, de onderneming mee te delen.

10. Bij het aantekenen van het verzet, evenals in de conclusie die namens de verzoekende partij tijdens de hoorzitting op 16 november 2011 werd ingediend, heeft de verzoekende partij woonplaatskeuze gedaan bij haar raadsman.

Uit de begeleidende brief die zich in het administratief dossier bevindt – stuk 8 – blijkt dat twee beslissingen van de wegeninspecteur-controleur, waaronder zijn beslissing ingevolge het verzet van de verzoekende partij, op 14 december 2011 "aangetekend met ontvangstmelding" aan de gekozen woonplaats van de verzoekende partij zijn verzonden. Dit is binnen de door artikel 60, § 2, laatste lid, van het Aslastendecreet voorgeschreven termijn van dertig dagen na de hoorzitting.

De verzoekende partij heeft het begeleidend schrijven niet van valsheid beticht. In haar laatste memorie stelt de verzoekende partij wel dat de inhoud van het begeleidend schrijven niet het bewijs vormt van de verzending van de beslissing zelf, maar indien de beslissing daadwerkelijk in de aangetekende zending ontbrak, had de verzoekende partij de nodige diligentie aan de dag moeten leggen om de verwerende partij daarvan onmiddellijk in kennis te stellen. De verzoekende partij maakt overigens niet aannemelijk hoe zij van de beslissing van

de wegeninspecteur-controleur kennis kon krijgen, indien ze in de aangetekende zending van 14 december 2011 ontbrak. Zij heeft trouwens tijdig beroep tegen deze beslissing aangetekend.

Er wordt dan ook aangenomen dat de beslissing van de wegeninspecteur-controleur tijdig aan de verzoekende partij is meegedeeld.

Het middel is dan ook niet gegrond, in de mate erin de schending van artikel 60, § 2, van het Aslastendecreet wordt aangevoerd.

c. gegrondheid van het middel in de mate erin de schending van artikel 60, § 3, van het Aslastendecreet wordt aangevoerd

11. Overeenkomstig artikel 60, § 3, van het Aslastendecreet mag de overtreder en in voorkomend geval de onderneming binnen dertig dagen na de ontvangst van de beslissing die door de wegeninspecteur-controleur na verzet werd genomen in beroep gaan bij de Vlaamse regering. Als tijdig beroep werd aangetekend, worden de overtreder en in voorkomend geval de onderneming uitgenodigd op een hoorzitting.

Aangaande de kennisgeving van de beslissing in beroep bepaalt artikel 60, § 3, laatste lid, van het Aslastendecreet het volgende:

> "Als er geen beslissing van de Vlaamse Regering of de ambtenaar, aangewezen overeenkomstig § 4, ter kennis is gebracht van de overtreder en in voorkomend geval van de onderneming, per aangetekende brief met ontvangstbewijs binnen een termijn van vier maanden nadat het beroep is ingesteld, vervalt de administratieve geldboete stilzwijgend."

12. Uit de begeleidende brief die zich in het administratief dossier bevindt – stuk 11 – blijkt dat vier beslissingen van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken, waaronder haar beslissing ingevolge het beroep van de verzoekende partij, op 3 april 2012 "aangetekend met ontvangstmelding" aan de gekozen woonplaats van de verzoekende partij zijn verzonden. Uit het

"bericht van ontvangst" blijkt dat die aangetekende zending op 5 april 2012 op de gekozen woonplaats werd ontvangen. Dit is binnen de door artikel 60, § 3, laatste lid, van het Aslastendecreet voorgeschreven termijn van vier maanden na het instellen van het administratief beroep, op 26 december 2011.

Noch het begeleidend schrijven, noch het "bericht van ontvangst" is door de verzoekende partij van valsheid beticht. In haar laatste memorie stelt de verzoekende partij wel dat de inhoud van het begeleidend schrijven niet het bewijs vormt van de verzending van de beslissing zelf, maar indien de beslissing daadwerkelijk in de aangetekende zending ontbrak, had de verzoekende partij de nodige diligentie aan de dag moeten leggen om de verwerende partij daarvan onmiddellijk in kennis te stellen.

De verzoekende partij maakt overigens niet aannemelijk hoe zij van de thans bestreden beslissing kennis kon krijgen, indien ze in de aangetekende zending van 3 april 2012 ontbrak. Zij heeft trouwens tijdig een annulatieberoep tegen deze beslissing ingesteld.

Er wordt dan ook aangenomen dat de beslissing van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken tijdig aan de verzoekende partij is meegedeeld.

Het middel is dan ook niet gegrond, in de mate erin de schending van artikel 60, § 3, van het Aslastendecreet wordt aangevoerd.

13. Het eerste middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

14. In een tweede middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM).

De verzoekende partij voert aan dat de administratieve geldboete die wordt opgelegd wegens inbreuken op het Aslastendecreet een straf is in de zin van artikel 6 EVRM. Volgens de verzoekende partij voldoet de bestreden beslissing op verschillende punten niet aan de vereisten van artikel 6 EVRM.

De verzoekende partij is vooreerst van oordeel dat de bestreden beslissing artikel 6, § 3, c, *juncto* artikel 6, § 1, EVRM schendt, doordat de bestuurder zich bij het verhoor door de wegeninspecteurs niet kon laten bijstaan door een raadsman. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens (EHRM) – inzonderheid het arrest van 27 november 2008 in de zaak Salduz t. Turkije – leidt de verzoekende partij af dat de verdachte vanaf het eerste verhoor moet worden bijgestaan door een raadsman en de rechten van de verdediging onherstelbaar geschaad worden wanneer in een strafprocedure gebruik gemaakt wordt van incriminerende verklaringen die zonder de bijstand van een advocaat werden afgelegd. Bovendien had de wegeninspectie de chauffeur voor het verhoor moeten informeren over zijn recht om te zwijgen en zijn recht op bijstand van een advocaat ("cautieplicht"). De verdachte kon geen afstand doen van zijn recht op bijstand van een advocaat, zonder vooraf over zijn rechten te zijn geïnformeerd. De verzoekende partij wijst er voorts op dat de rechtspraak van het EHRM bindend is en rechtstreekse werking heeft. In een arrest van 13 oktober 2009 in de zaak Dayanan t. Turkije is het EHRM trouwens nog een stap verder gegaan, aangezien het EHRM daarin tot een schending van artikel 6, § 3, c, *juncto* artikel 6, § 1, EVRM besloot wegens afwezigheid van de toegang tot een advocaat bij het verhoor, hoewel de betrokkene geen voor hem belastende verklaringen had afgelegd. Uit dit arrest leidt de verzoekende partij af dat wanneer de chauffeur zich

niet door een advocaat kon laten bijstaan en niet aan de cautieplicht is voldaan, geen administratieve geldboete kan worden opgelegd. De verzoekende partij is bovendien van mening dat de argumenten die in de bestreden beslissing worden aangevoerd om de argumentatie van de verzoekende partij te verwerpen niet overtuigend zijn. In de bestreden beslissing wordt immers ten onrechte gesteld dat de chauffeur niet gearresteerd was of formeel verhoord werd. De rechtspraak van het EHRM maakt immers geen onderscheid tussen verschillende categorieën van verhoor en de chauffeur legde een verklaring af die in het kader van de strafprocedure en de administratieve procedure als bewijs kon worden gebruikt. Vervolgens is het argument dat de chauffeur de mogelijkheid had om beroep te doen op juridische bijstand onjuist, omdat niet aan de cautieplicht was voldaan en de chauffeur bijgevolg niet met kennis van zaken een verklaring kon afleggen. Ten slotte wijst de verzoekende partij ook het argument af dat de beslissing niet op de verklaringen van de chauffeur gebaseerd was, aangezien de vraag of die verklaringen bij de bestreden beslissing hebben doorgewogen in het licht van het arrest Dayanan naast de kwestie is, wanneer blijkt dat het recht op bijstand van een advocaat en de cautieplicht geschonden werden.

Vervolgens voert de verzoekende partij aan dat artikel 6, § 1, EVRM geschonden werd, doordat haar het recht op een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie wordt ontzegd. Uit een arrest van 11 juni 1986 van het Hof van Cassatie moet volgens de verzoekende partij worden afgeleid dat de rechten die door artikel 6 EVRM gewaarborgd worden niet alleen gelden bij het opleggen van de strafsanctie, maar ook tijdens het onderzoek (Cass. 11 juni 1986, *Pas*. 1986, I, 1245). De wegeninspecteurs kunnen echter niet als onpartijdig en onafhankelijk worden beschouwd. Bovendien zijn ook de wegeninspecteur-controleur en de minister geen onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie. Ten slotte kan ook de Raad van State niet als een volwaardige rechtsmacht in de zin van artikel 6 EVRM worden beschouwd, aangezien deze enkel over een vernietigingsbevoegdheid beschikt en geen volle rechtsmacht heeft. Zo hierover twijfel bestaat, dient volgens de verzoekende partij een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te worden gesteld.

De verzoekende partij is voorts van oordeel dat artikel 6, § 1, EVRM eveneens geschonden wordt doordat de administratieve procedure bij het opleggen van de administratieve geldboete niet openbaar is.

Ten slotte stelt de verzoekende partij dat artikel 6, § 3, d, EVRM geschonden werd, doordat bij de procedure tot het opleggen van de administratieve geldboete geen mogelijkheid bestaat om getuigen te ondervragen. Volgens de verzoekende partij wordt in de bestreden beslissing naast de kwestie geantwoord, door te stellen dat niet gevraagd werd om een getuige te horen. Aangezien er desbetreffend niets in het Aslastendecreet geregeld is, is het immers volgens de verzoekende partij niet mogelijk om getuigen te horen.

15. Wat de aangevoerde schending van artikel 6, § 3, c, EVRM wegens het ontbreken van de bijstand door een advocaat betreft, antwoordt de verwerende partij dat de omstandigheden in de voorliggende zaak verschillen van die in de zaken die door de verzoekende partij worden aangehaald, aangezien de verzoekende partij niet gearresteerd werd en zij evenmin door de wegeninspecteurs verhoord werd. De verzoekende partij is immers een rechtspersoon die op het ogenblik van de vaststellingen fysiek niet aanwezig was. De wegeninspecteurs hebben een proces-verbaal opgesteld, waaruit blijkt dat de chauffeur reed voor rekening van de verzoekende partij. De verzoekende partij kreeg dit proces-verbaal en een vragenlijst toegestuurd en had de mogelijkheid om bij het invullen daarvan beroep te doen op juridische bijstand. Nadat de procureur des Konings beslist had geen strafvervolging in te stellen, had de wegeninspecteur-controleur de mogelijkheid om een administratieve geldboete op te leggen. Diens beslissing was enkel gebaseerd op de vaststellingen van de wegeninspecteurs. De verzoekende partij kon tegen deze beslissing verzet aantekenen, waarbij zij de mogelijkheid had om zich door een raadsman te laten bijstaan. Het feit dat er geen raadsman aanwezig was op het ogenblik van de vaststellingen laat niet toe te besluiten dat het recht op bijstand door een advocaat geschonden werd. Ook de rechten van verdediging van de chauffeur werden niet geschonden, aangezien de chauffeur niet gearresteerd werd en de vaststellingen gebeurden bij een controle op de openbare

weg. Er moest dan ook niet voorzien worden in een onmiddellijke toegang tot een advocaat.

Vervolgens meent de verwerende partij dat aan de verzoekende partij niet het recht op een onafhankelijke en onpartijdige rechter werd ontzegd. De beslissing om een administratieve geldboete op te leggen is een administratieve rechtshandeling waartegen enerzijds een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State kan worden ingesteld en waartegen anderzijds op grond van artikel 159 van de Grondwet een exceptie van onwettigheid kan worden opgeworpen. Zowel de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State als de rechtbanken oefenen op de administratieve rechtshandelingen een controle in rechte en in feite uit die aan de eisen van artikel 6 EVRM voldoet. Aangezien de Raad van State een volwaardige jurisdictionele toetsing uitoefent, beschikt de verzoekende partij over een daadwerkelijke jurisdictionele waarborg voor een onafhankelijk en onpartijdig rechtscollege.

Wat betreft de grief dat de administratieve procedure niet openbaar wordt gevoerd, antwoordt de verwerende partij dat artikel 6 EVRM niet vereist dat de voorafgaande administratieve procedure alle waarborgen biedt voor een behoorlijke rechtsbedeling, op voorwaarde dat de betwisting kan gebracht worden voor een rechtscollege dat alle door die bepaling gewaarborgde rechten eerbiedigt en over volle rechtsmacht beschikt. Tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete kan bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring worden ingesteld en kan bij elke rechter een exceptie van onwettigheid worden opgeworpen. Zowel de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State als de rechtbanken zijn rechtscolleges die aan alle eisen van artikel 6 EVRM voldoen.

Om dezelfde reden is de verwerende partij van mening dat de grief dat artikel 6, § 3, d, EVRM geschonden werd omdat er geen mogelijkheid zou bestaan om getuigen te ondervragen, niet gegrond is. Volgens de verwerende partij is er trouwens geen beletsel dat tijdens de hoorzitting getuigen worden gehoord.

16. In haar memorie van wederantwoord houdt de verzoekende partij staande dat artikel 6, § 3, c, *juncto* artikel 6, § 1, EVRM geschonden werd, doordat de chauffeur zich bij het verhoor niet door een raadsman kon laten bijstaan. Hoewel de chauffeur formeel niet gearresteerd werd, is er volgens de verzoekende partij toch minstens sprake van een feitelijke vrijheidsberoving, zodat hem een effectieve toegang tot een raadsman moest worden verleend.

Wat betreft de grief dat zij geen toegang heeft tot een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie, merkt de verzoekende partij op dat op grond van artikel 60, § 4, van het Aslastendecreet een vergoeding moet worden betaald om tot het hoger beroep te worden toegelaten en dat aldus een financiële drempel wordt opgeworpen. Bovendien vertraagt de administratieve fase de mogelijkheid om beroep te doen op een onpartijdige en onafhankelijke instantie, waardoor de bescherming die artikel 6 EVRM biedt, wordt uitgehold.

De verzoekende partij stelt ten slotte vast dat de verwerende partij niet betwist dat de administratieve procedure tot het opleggen van de administratieve geldboete, en in het bijzonder de behandeling van de zaak tijdens de hoorzitting, niet openbaar verloopt. Het Aslastendecreet voorziet bovendien niet in de mogelijkheid om getuigen te ondervragen.

Beoordeling

17. Aangenomen wordt dat de opgelegde administratieve boete een "strafrechtelijk" karakter heeft, in de zin van artikel 6 EVRM. Dit betekent dat die verdragsbepaling toepasselijk is op de procedure waarbij de gegrondheid van de tegen de verzoekende partij ingestelde vervolging werd vastgesteld en de boete werd opgelegd. Eén van die voorschriften is dat eenieder recht heeft op een behandeling van zijn zaak door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie, wat volgens de verzoekende partij niet het geval was. Dit tweede onderdeel van het tweede middel wordt hierna in eerste instantie onderzocht.

18. In dit geval is een administratieve boete opgelegd door de wegeninspecteur-controleur, is het verzet daartegen verworpen door dezelfde wegeninspecteur-controleur, en is het beroep tegen die laatste beslissing verworpen door de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken. Geen van deze overheden is een rechterlijke instantie, in de zin van artikel 6, § 1, EVRM.

19. Artikel 6 EVRM bepaalt evenwel niet dat de administratieve instanties die de boete hebben opgelegd of die kennis genomen hebben van het verzet of het beroep daartegen, aan de vereisten van artikel 6, § 1, EVRM moeten voldoen. Het volstaat dat tegen de eindbeslissing van de administratieve overheid een beroep openstaat bij een rechterlijke instantie met "volle rechtsmacht", in de zin waarin het EHRM dat begrip verstaat (EHRM 17 april 2012, Steiniger t. Oostenrijk, nr. 21539/07, § 46).

20. Tegen de beslissing van de minister kan de verzoekende partij overeenkomstig artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, een beroep tot nietigverklaring instellen bij de Raad van State. Er moet dan ook worden onderzocht of de Raad van State een rechtscollege is dat beantwoordt aan de vereisten van artikel 6, § 1, EVRM.

21. Wanneer de Raad van State uitspraak doet in het kader van een beroep tot nietigverklaring, zoals *in casu*, oefent hij het volgende wettigheidstoezicht uit: hij mag uitspraak doen over de feitelijke zowel als de juridische geschilpunten, hij mag de juistheid, de pertinentie en de toelaatbaarheid van de motieven waarop de bestreden beslissing steunt nagaan en hij mag, specifiek in verband met de administratieve sancties, beoordelen of er een evenredigheidsverband bestaat tussen de gesanctioneerde gedraging en de opgelegde administratieve sanctie.

Weliswaar mag de Raad van State zijn beslissing niet in de plaats stellen van die van het bestuur dat de administratieve geldboete heeft opgelegd. Dit neemt echter niet weg dat, wanneer hij diens beslissing vernietigt,

het bestuur verplicht is zich te conformeren aan het vernietigingsarrest en het, indien het een nieuwe beslissing neemt, de motieven van het vernietigingsarrest niet mag miskennen.

22. Op grond van die vaststellingen is de Raad van State van oordeel dat hij als rechter met volle rechtsmacht, in de zin van artikel 6 EVRM, over de zaak uitspraak doet. Dat standpunt is overigens bevestigd door het Grondwettelijk Hof (zie onder meer GwH 18 november 2010, nr. 130/2010; 30 maart 2011, nr. 44/2011, B.10.1; 18 mei 2011, nr. 78/2011, B.6.2 en B.8) en het Hof van Cassatie (Cass. 15 oktober 2009, *Arr.Cass,* 2009, 584).

23. De verzoekende partij vraagt dat een prejudiciële vraag zou worden gesteld, die zij evenwel niet formuleert. Gelet onder meer op voornoemde rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, is er geen aanleiding om een prejudiciële vraag te stellen.

24. De verzoekende partij voert aan dat haar recht om zich tot een rechter te wenden belemmerd wordt door de financiële drempel bepaald in artikel 60, § 4, laatste lid, van het Aslastendecreet, en dat de mogelijkheid tot uitoefening van dat recht bovendien vertraagd wordt door de verplichting om vooraf een administratief beroep in te stellen. Daargelaten de vraag of deze grief geformuleerd in de memorie van wederantwoord ontvankelijk is, houdt het door artikel 6, § 1, EVRM gewaarborgde recht van toegang tot een rechter niet in dat een verzoekende partij aan geen enkele voorwaarde om in rechte te treden onderworpen mag worden. Een financiële drempel is op zich niet onverenigbaar met dat recht. Blijkens artikel 60, § 4, laatste lid, van het Aslastendecreet is het beroep bij de Vlaamse regering slechts ontvankelijk als blijkt dat de betrokkene een vergoeding voor dossierkosten heeft betaald. Deze vergoeding bedroeg voor de verzoekende partij 75 euro. Dergelijke vergoeding kan in redelijkheid niet als een financiële drempel worden gezien die de verzoekende partij zal verhinderen haar rechten te doen gelden. Voormelde vergoeding is ook niet buiten verhouding

tot het nagestreefde doel: namelijk een vergoeding voor dossierkosten. Het recht op toegang tot de rechter wordt bijgevolg geenszins belemmerd.

In het Aslastendecreet wordt voorts in voldoende waarborgen voorzien opdat de administratieve procedure met bekwame spoed zou worden afgehandeld en het recht op toegang tot de rechter niet nodeloos wordt belemmerd. Wanneer tegen de aanvankelijke beslissing van de wegeninspecteur-controleur verzet wordt aangetekend en vervolgens tegen de beslissing van de wegeninspecteur-controleur beroep bij de Vlaamse regering wordt ingesteld, wordt de beslissing waarbij de administratieve geldboete werd opgelegd geschorst. De administratieve geldboete vervalt indien de beslissing van de wegeninspecteur-controleur niet binnen dertig dagen na de hoorzitting aan de overtreder wordt meegedeeld. Hetzelfde geldt indien de beslissing van de bevoegde minister niet binnen vier maanden na het instellen van het beroep aan de overtreder wordt meegedeeld.

De argumenten van de verzoekende partij in verband met het belemmeren van het recht om zich tot een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie te wenden, zijn bijgevolg ongegrond.

Het tweede onderdeel van het middel is ongegrond.

25. De verzoekende partij voert in het eerste middelonderdeel aan dat artikel 6, § 3, c, *juncto* artikel 6, § 1, EVRM is geschonden, doordat de bestuurder zich bij zijn verhoor niet heeft kunnen laten bijstaan door een advocaat.

Daargelaten de vraag of de verzoekende partij zich *in casu* wel kan beroepen op de miskenning van een recht in hoofde, niet van haarzelf, maar van haar chauffeur, moet in verband met het recht op bijstand erop worden gewezen dat het slechts kan ontstaan bij het effectieve verhoor van een verdachte, en niet bij gelijk welke verzameling van inlichtingen en bewijselementen die op het bestaan van een misdrijf zouden kunnen wijzen.

26. In het Salduz-arrest heeft het EHRM de grenzen afgebakend waarbinnen het recht op bijstand van een advocaat geldt. Het geldt in beginsel vanaf de initiële ondervraging door de politie. Het recht van verdediging wordt onherstelbaar geschonden wanneer bezwarende verklaringen die tijdens het politieverhoor zijn afgelegd zonder dat de betrokkene toegang had tot een advocaat, als bewijs gebruikt worden bij een veroordeling (EHRM 27 november 2008, Salduz t. Turkije, nr. 36391/02, § 52). Volgens het arrest Dayanan geldt het recht op bijstand ook wanneer een verdachte wordt aangehouden (EHRM 13 oktober 2009, Dayanan t. Turkije, nr. 7377/03, § 1), met die nuancering dan weer dat volgens het arrest Zaichenko, een verhoor tijdens een wegcontrole niet als een vrijheidsberoving wordt gezien wanneer de rol van de verbalisanten vrij beperkt is en het strafonderzoek pas geopend werd na de toezending van het verslag of het proces-verbaal van de verbalisanten aan de bevoegde overheid (EHRM 18 februari 2010, Zaichenko t. Rusland, nr. 39660/02, §§ 47 en 49), wat *in casu* het geval is (zie ook GwH 14 februari 2013, nr. 7/2013, B.8.2).

De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft de rechtspraak van het EHRM als volgt geduid (Adv.RvS 49.413/AV van 19 april 2011, *Parl.St*. Kamer 2010-11, nr. 53-1279/2, 13):

> "dit recht [moet] niet enkel in het stadium van het proces voor het vonnisgerecht […] worden gewaarborgd, maar reeds […] vanaf de eerste verhoren door de politie, althans indien volgens het toepasselijke nationaal recht bewijswaarde kan worden gehecht aan de verklaringen die de verdachte in die eerste stadia aflegt. De redenen voor de toepassing van de bedoelde waarborg in de stadia voorafgaand aan het eigenlijke proces zijn, enerzijds, het belang van de bewijsgaring tijdens het voorafgaand onderzoek voor het onderzoek op het proces zelf en, anderzijds, de bijzondere kwetsbaarheid waarin de verdachte zich aan het begin van de procedure bevindt."

27. Het Hof van Cassatie heeft in een arrest van 23 november 2010 de beginselen die het EHRM geformuleerd heeft, naar het interne recht vertaald. Er is aangenomen dat het recht op bijstand inhoudt dat de verdachte, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, gedurende het volledige vooronderzoek toegang moet hebben tot een advocaat, dat het recht op een eerlijk proces geschaad is

wanneer incriminerende verklaringen, die werden afgelegd tijdens een politieverhoor zonder mogelijkheid van bijstand van een advocaat, gebruikt worden voor een veroordeling, maar dat zulks niet absoluut geldt, aangezien het eerlijk karakter van het proces gewaarborgd blijft wanneer de rechter de verklaringen niet als doorslaggevend bewijs gebruikt, er kennelijk geen misbruik of dwang is gebruikt en de beklaagde zich op het ogenblik van het verhoor en tijdens het onderzoek niet in een kwetsbare positie bevond of aan de kwetsbare positie op passende wijze is geremedieerd. Het Hof oordeelt dat de rechter aan de hand van de concrete gegevens van de zaak moet nagaan of de afwezigheid van bijstand van een advocaat bij een verhoor het recht op een eerlijk proces onherstelbaar heeft aangetast en of de afgelegde verklaringen het verloop van het proces zodanig hebben beïnvloed dat dit geen ernstig karakter meer zou vertonen (Cass. 23 november 2010, *RW* 2011-2012, 308-314, met conclusie van advocaat-generaal P. Duinslaeger).

De Raad van State valt die rechtspraak bij.

28. In de voorliggende zaak moet rekening worden gehouden met de volgende feiten en omstandigheden.

Uit het aanvankelijke proces-verbaal van 24 maart 2011, opgesteld door de wegeninspecteurs van het agentschap Wegen en Verkeer, blijkt dat zij de overlading van het voertuig van de verzoekende partij hebben vastgesteld middels een door de metrologische dienst van de FOD Economie gecontroleerde asweger. De overlading wordt door de chauffeur niet betwist. De inspecteurs vermeldden tevens de identiteit van de vennootschap die burgerlijk aansprakelijk is voor de overlading, zijnde de verzoekende partij, en de identiteit van de bestuurder die de werknemer was van de verzoekende partij.

In het proces-verbaal legde de bestuurder van het geleed voertuig een schriftelijke verklaring af betreffende de taal die hij verkoos, de aard van de goederen die hij vervoerde, de plaats van het inladen, de eigenaar van de

vervoerde goederen, de eindbestemming van de goederen en de identiteit van zijn opdrachtgever en van de verlader. Voor het overige kruiste de bestuurder in voormeld proces-verbaal nog de volgende voorgedrukte vermeldingen aan:

" : Er werden mij GEEN middelen ter beschikking gesteld om onmiddellijk het gewicht van de lading na te gaan.
: Ik was NIET op de hoogte dat ik overladen was.
: Ik betwist de overtreding niet."

De laatstgenoemde vermelding is een belastende verklaring, maar zij werd door de chauffeur genuanceerd en gerelativeerd, in die zin dat hij verklaarde dat hem geen middelen ter beschikking werden gesteld om onmiddellijk het gewicht van de lading na te gaan en dat hij niet op de hoogte was van de overlading.

Uit de motieven van de bestreden beslissing blijkt evenwel dat het de materiële vaststellingen in verband met de overlading zijn, en niet de verklaringen van de bestuurder, die aan de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete ten grondslag liggen.

Bijgevolg houdt de afwezigheid van een advocaat op het tijdstip van de vaststellingen bij weging van het geleed voertuig door de asweger, en op het moment dat de vrachtwagenbestuurder een verklaring aflegt geen schending in van artikel 6 EVRM. Bovendien blijkt uit het aanvankelijke proces-verbaal van 24 maart 2011 dat een afschrift van dit proces-verbaal aan de vrachtwagen-bestuurder werd toegestuurd samen met een vragenlijst bestemd voor de burgerlijk aansprakelijke partij, zijnde de verzoekende partij.

Dit betekent concreet dat zowel de vrachtwagenbestuurder als de verzoekende partij de mogelijkheid had om een advocaat te raadplegen na ontvangst van voornoemde documenten, waarna zij overleg konden plegen om hun respectievelijke verdediging zowel schriftelijk als mondeling in de beste omstandigheden grondig voor te bereiden, wat zij trouwens effectief hebben gedaan.

Ook tijdens de verzetprocedure kon de verzoekende partij zich laten bijstaan door een advocaat van haar keuze en werd een schriftelijke nota neergelegd voor de verzoekende partij. Uit het beschikkend gedeelte van de beslissing op verzet van 14 december 2011 blijkt dat aan de verzoekende partij een administratieve geldboete van 1650 euro werd opgelegd. Hetzelfde deed zich voor tijdens de beroepsprocedure die aanleiding gaf tot de bestreden beslissing.

Uit geen enkel element van het administratief dossier blijkt bijgevolg dat er sprake is van enige vorm van misbruik of dwang op de persoon van de bestuurder, zodat de vrachtwagenbestuurder zich op geen enkel moment tijdens het verloop van de administratieve procedure in een kwetsbare positie bevond.

In die omstandigheden is de bestreden beslissing niet gesteund op een verklaring afgelegd met miskenning van het recht op bijstand van een advocaat.

Het eerste onderdeel van het middel kan niet worden aangenomen.

29. In zoverre de verzoekende partij in het derde onderdeel van het middel aanvoert dat artikel 6, § 1, EVRM is geschonden, doordat noch de wegeninspecteurs, noch de wegeninspecteur-controleur, noch de Vlaamse minister beschouwd kunnen worden als onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instanties, of dat de procedure niet in het openbaar werd gevoerd, wordt verwezen naar randnummers 17-22. Wat voorts de grief betreft dat de administratieve procedure niet in het openbaar werd gevoerd, zij vastgesteld dat bij de Raad van State de openbare behandeling gegarandeerd is.

In zoverre de verzoekende partij ten slotte aanvoert dat artikel 6, § 3, d, EVRM is geschonden, doordat zij tijdens de administratieve procedure niet in de gelegenheid is gesteld om getuigen te ondervragen, wordt opgemerkt dat, zoals blijkt uit het proces-verbaal van 24 maart 2011 van de wegeninspecteurs, de persoon die verhoord wordt, om een getuigenverhoor kan vragen. Uit het dossier

blijkt niet dat de bestuurder of de verzoekende partij heeft verzocht om het horen van een getuige, laat staan dat een dergelijk verzoek verworpen zou zijn.

Het derde onderdeel van het middel kan niet worden aangenomen.

30. Het tweede middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

31. In een derde middel voert de verzoekende partij aan dat de inbreuk niet aan haar toerekenbaar is. Als rechtspersoon kan zij zich immers niet op de openbare weg bevinden, zodat niet valt in te zien hoe zij een inbreuk op artikel 56 van het Aslastendecreet kan hebben begaan. Volgens de verzoekende partij wordt in de bestreden beslissing ten onrechte verwezen naar artikel 5 van het Strafwetboek. Die bepaling kan immers niet worden toegepast in het kader van een administratieve procedure en is door het Aslastendecreet niet toepasselijk verklaard.

De verzoekende partij laat voorts gelden dat, zelfs indien zou worden aangenomen dat zij als rechtspersoon aanspreekbaar zou zijn in het kader van het Aslastendecreet, het moreel bestanddeel van het misdrijf bewezen moet worden. Ter zake wordt in de bestreden beslissing gesteld dat uit het dossier niet blijkt dat zij voldoende maatregelen heeft genomen om overlading te vermijden. Volgens de verzoekende partij wordt de bewijslast aldus op onwettige wijze omgekeerd.

De verzoekende partij vervolgt dat er geen wettelijke of reglementaire verplichting bestaat om de chauffeur weegmiddelen ter beschikking te stellen. Het niet ter beschikking stellen van weegmiddelen kan dan ook niet als

een nalatigheid worden beschouwd.

32. De verwerende partij verwijst naar artikel 55*bis* van het Aslastendecreet waarbij de overtreder wordt omschreven als de natuurlijke of rechtspersoon die een inbreuk op artikel 56 begaat of in voorkomend geval als opdrachtgever of verlader optreedt. Die bepaling impliceert dat de inbreuk op artikel 56 niet enkel begaan kan worden door een natuurlijke persoon die op de openbare weg aanwezig is, maar eveneens door een rechtspersoon. Een rechtspersoon kan echter enkel strafrechtelijk verantwoordelijk worden gesteld voor misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen, of die, naar blijkt uit de concrete omstandigheden, voor zijn rekening zijn gepleegd. Er dient derhalve een intrinsieke band te bestaan tussen het misdrijf en de rechtspersoon. Deze voorwaarden van artikel 5 van het Strafwetboek zijn ook van toepassing bij het opleggen van een administratieve geldboete. Aangezien de strafrechtelijke verantwoordelijkheid voor het gebruik van een voertuig op de openbare weg zowel berust bij de bestuurder als bij degene die het voertuig economisch gebruikt, slaat het begrip "zich met een voertuig op de openbare weg te bevinden" niet enkel op het daadwerkelijk besturen van het voertuig op de openbare weg, doch ook op het gebruik ervan door de rechtspersoon die erover macht uitoefent en er nut van heeft.

De verwerende partij voert vervolgens aan dat een voertuig dat zich overladen op de openbare weg bevindt, verondersteld wordt het wegdek te hebben beschadigd en aldus een inbreuk te hebben gepleegd op artikel 56. Het materieel bestanddeel van het misdrijf is bewezen wanneer de overschrijding van de maximaal toegelaten massa onder de assen is aangetoond. Te dezen bestaat er geen twijfel over dat de chauffeur handelde in naam en voor rekening van de rechtspersoon en dat het misdrijf aldus voor rekening van de rechtspersoon is gepleegd, zodat de intrinsieke band aanwezig is.

Vervolgens betoogt de verwerende partij dat, opdat het misdrijf kan worden aangerekend aan de rechtspersoon, er niet enkel een intrinsieke band

tussen het misdrijf en de rechtspersoon moet bestaan, maar er in hoofde van de rechtspersoon ook een moreel element aanwezig dient te zijn. Bij overladingsmisdrijven bestaat het moreel bestanddeel van het misdrijf in hoofde van de rechtspersoon onder meer in het nalaten om maatregelen te nemen die de naleving van de regelgeving inzake toegelaten massa's van voertuigen mogelijk maken. Op de rechtspersoon rust immers de wettelijke plicht om de nodige en gepaste maatregelen te nemen opdat de chauffeur zich niet met een overladen voertuig op de openbare weg begeeft. Bij realisatie van het materieel element van het misdrijf ontstaat bij zogenaamde onachtzaamheidsmisdrijven een feitelijk vermoeden dat het moreel element aanwezig was. Dit geldt zowel voor natuurlijke als voor rechtspersonen. De vaststelling van een overlading wijst er dus op dat de overtreder nalatig is geweest. Behoudens wanneer de overtreder met een zekere graad van geloofwaardigheid de naleving van de voor hem geldende algemene zorgvuldigheidsplicht kan aantonen, door bijvoorbeeld een grond van rechtvaardiging of enige andere schulduitsluitingsgrond aan te voeren, kan de schuld worden afgeleid uit het materiële feit van de overtreding.

De verwerende partij stelt vast dat de chauffeur geen middelen ter beschikking had om de massa onder de assen van zijn voertuig te controleren en dat de verzoekende partij evenmin op een andere wijze aannemelijk maakt dat er afdoende maatregelen genomen waren om een inbreuk op het decreet te vermijden. De overtreder wist, of had minstens moeten weten, dat bij een onjuiste verdeling van de lading een verhoogd risico bestaat op overlading. Door louter op de ervaring van de chauffeur te rekenen om inbreuken te vermijden, zo stelt de verwerende partij, heeft de overtreder niet alles in het werk gesteld om de overlading te vermijden. Het opzet in hoofde van de overtreder is dan ook bewezen.

33. De verzoekende partij volhardt in haar memorie van wederantwoord dat artikel 5 van het Strafwetboek te dezen niet van toepassing is, zodat de rechtspraak betreffende die bepaling niet naar analogie kan worden toegepast op het Aslastendecreet.

Zij herhaalt dat haar geen onachtzaamheid kan worden verweten doordat zij geen weegmiddelen ter beschikking heeft gesteld om de massa onder de assen te bepalen.

34. In haar laatste memorie stelt de verzoekende partij vooreerst dat de wens van de decreetgever dat ook rechtspersonen bestraft zouden kunnen worden wegens het overtreden van het Aslastendecreet niet impliceert dat zulks onder de misdrijfbeschrijving ook daadwerkelijk mogelijk is.

Voorts betoogt zij dat aannemen dat artikel 5 van het Strafwetboek van toepassing is, zou impliceren dat alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek op de administratieve procedure van het Aslastendecreet toepasbaar zijn. Dit is evenwel onmogelijk aangezien – onder meer – de administratieve geldboete op zich geen onder boek I van het Strafwetboek erkende straf is, er onder de procedure van de administratieve geldboete geen werkstraf kan worden gevraagd, er onder het Aslastendecreet afwijkende regels bestaan inzake herhaling en verzachtende omstandigheden en de regels inzake samenloop en deelneming niet toepasbaar zijn op de administratieve procedure van het Aslastendecreet.

Vervolgens wijst de verzoekende partij erop dat indien artikel 5 van het Strafwetboek te dezen van toepassing zou zijn, de daarin vervatte strafuitsluitingsgrond moet worden toegepast aangezien het gaat om feiten die wetens en willens gepleegd zijn. Er moet dan ook de afweging worden gemaakt of de rechtspersoon wel de zwaarste fout beging en dergelijke afweging ontbreekt volledig in de bestreden beslissing.

Wat het moreel element van het misdrijf betreft, beklemtoont de verzoekende partij dat de overweging uit de bestreden beslissing dat niet blijkt dat zij voldoende maatregelen heeft genomen om overlading te vermijden, een onwettige omkering van de bewijslast is en dat het aan de overheid staat om *in concreto* aan te tonen dat de verzoekende partij onvoldoende maatregelen zou

hebben genomen.

Beoordeling

35. Luidens artikel 55*bis*, 5°, van het Aslastendecreet, zoals gewijzigd bij artikel 144 van het decreet van 12 december 2008, dient onder een "overtreder" te worden verstaan de "natuurlijke persoon of rechtspersoon die een inbreuk op artikel 56 begaat of in voorkomend geval als opdrachtgever of verlader optreedt".

In de memorie van toelichting bij het wijzigend decreet van 12 december 2008 werd de wijziging van artikel 55*bis*, 5°, van het Aslastendecreet als volgt verduidelijkt (*Parl.St.* Vlaams Parlement 2007-08, nr. 1816/1, 38):

> "Deze wijziging verbetert de definitie van 'overtreder' in die zin dat naast de natuurlijke persoon, die als materiële dader van het misdrijf wordt aanzien, ook eventueel de werkgever als rechtspersoon als overtreder kan bestraft worden. Overeenkomstig artikel 5 Sw. kunnen immers ook rechtspersonen strafrechterlijk verantwoordelijk gesteld worden voor misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van hun doel of de waarneming van hun belangen, of die, naar blijkt uit de concrete omstandigheden, voor hun rekening zijn gepleegd.
>
> Tijdens de redactie van het wijzigingsdecreet van juni 2005 werd de definitie van overtreder, ten onrechte, beperkt tot natuurlijke personen. Voor deze wijziging was het wel mogelijk om een administratieve geldboete op te leggen aan rechtspersonen. Het is nooit de bedoeling van de decreetgever geweest dit in te perken. Hierover is immers niets terug te vinden in de voorbereidende werken van het decreet van 24 juni 2005."

Uit het voorgaande blijkt duidelijk de wil van de decreetgever om een regeling uit te werken waarbij, benevens natuurlijke personen, ook rechtspersonen gesanctioneerd kunnen worden wegens het overtreden van de bepalingen van het Aslastendecreet. Het Aslastendecreet zelf voorziet in het voormelde artikel 55*bis*, 5°, zoals gewijzigd bij artikel 144 van het decreet van 12 december 2008, uitdrukkelijk dat een rechtspersoon een "overtreder" kan zijn in de zin van het Aslastendecreet. De sanctionering berust, anders dan de verzoekende partij voorhoudt, dan ook niet op artikel 5 van het Strafwetboek, maar

op het Aslastendecreet zelf.

36. De fysieke onmogelijkheid voor een rechtspersoon om zich met een voertuig op de openbare weg te bevinden staat er niet aan in de weg dat aan een rechtspersoon een administratieve geldboete wegens een inbreuk op artikel 56 van het Aslastendecreet wordt opgelegd. Immers worden de aan de chauffeur ten laste gelegde feiten aan de rechtspersoon toegerekend. Te dezen wordt niet betwist dat de chauffeur van het overladen voertuig op het ogenblik van de feiten "handelde in naam en voor rekening van de rechtspersoon".

37. Evident kan een overtreding ook aan een rechtspersoon slechts worden toegerekend indien zowel het materieel als het moreel bestanddeel van het misdrijf in zijnen hoofde bewezen wordt. Wel heeft het Hof van Cassatie aangenomen dat de schuld afgeleid kan worden uit het materiële feit van de overtreding voor zover de overtreder geen grond van rechtvaardiging of enige andere schulduitsluitingsgrond aannemelijk maakt (arrest nr. P.01.1149.N van 8 oktober 2002).

De Raad van State valt deze rechtspraak bij.

38. Wat de inbreuk bedoeld in artikel 56 van het Aslastendecreet betreft, is niet vereist dat ze wetens en willens werd begaan. De schuld voor de inbreuk kan onder meer bestaan uit onachtzaamheid, wat betekent dat nagegaan moet worden of aan de betrokkene een gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid verweten kan worden.

39. De bestreden beslissing bevat, wat het moreel bestanddeel van het misdrijf betreft, de volgende motivering:

> "Eenieder die een voertuig gebruikt, moet zich er van vergewissen dat de massa en de massa onder de assen niet meer bedraagt dan de maximaal toegelaten massa, ook al heeft hij zelf het voertuig niet geladen. Het verzuim daaraan te voldoen kan het opzet of de schuldige nalatigheid uitmaken vereist opdat het morele element van het misdrijf zou bestaan;

Op de rechtspersoon rust de wettelijke plicht om de nodige en gepaste maatregelen te nemen opdat de chauffeur in zijn dienst, geen hem toevertrouwd voertuig in het verkeer op de openbare weg bezigt dat overladen is. Het moreel element bestaat *in casu* dan ook uit het nalaten om maatregelen te nemen die de naleving van de geldende regelgeving inzake toegelaten massa's van voertuigen mogelijk maken.

Gelet op het rechtstreeks verband tussen beschadiging van het wegdek enerzijds en de overlading anderzijds kan worden gesteld dat het nalaten om maatregelen te nemen die de naleving van de geldende regelgeving inzake toegelaten massa's van voertuigen mogelijk maken, eveneens voor gevolg heeft dat er een inbreuk wordt gepleegd op artikel 56 van het decreet;

Behoudens wanneer de overtreder, met een zekere graad van geloofwaardigheid, de naleving van de voor hem geldende algemene zorgvuldigheidsplicht kan aantonen, door bijvoorbeeld met succes een grond van rechtvaardiging of enige andere schulduitsluitingsgrond aan te voeren, kan de schuld worden afgeleid uit het materiële feit van de overtreding;

Gelet op het feit dat enerzijds uit het dossier blijkt dat er geen middelen ter beschikking waren om de massa van het voertuig te controleren en anderzijds de overtreder niet op een andere wijze aantoont dat er desondanks toch afdoende maatregelen genomen waren om overladingen te vermijden moet worden geoordeeld dat appellante geen grond van rechtvaardiging of enige andere schulduitsluitingsgrond aannemelijk [maakt];

De schuld van de overtreder vloeit voort uit zijn kennis van de opdracht van zijn chauffeur om een hem toevertrouwd voertuig in het verkeer op de openbare weg te brengen;

Het opzet in hoofde van de overtreder is bewezen."

Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat de verwerende partij van oordeel is dat het moreel bestanddeel van het misdrijf aanwezig is omwille van de omstandigheid dat de verzoekende partij niet de nodige maatregelen heeft genomen om de inbreuk te voorkomen. Van een normale, voorzichtige rechtspersoon mag immers worden verwacht dat hij de nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat zijn chauffeur geen inbreuken op het Aslastendecreet begaat. De verzoekende partij maakt niet aannemelijk dat zij de nodige maatregelen heeft genomen om inbreuken op het Aslastendecreet te vermijden.

Wat het materieel bestanddeel van de inbreuk betreft is de inbreuk bewezen indien de overschrijding van de maximaal toegelaten massa onder de assen is aangetoond (Cass. 21 september 2004, *VAV* 2005/2, 123-124), wat te dezen het geval is en door de verzoekende partij niet wordt betwist.

Nu de verzoekende partij geen grond van rechtvaardiging of enige andere schulduitsluitingsgrond aannemelijk heeft gemaakt, heeft de verwerende partij wettig geoordeeld dat niet alleen het materieel, maar ook het moreel bestanddeel van de inbreuk bewezen is.

40. Het derde middel is niet gegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

41. In een vierde middel voert de verzoekende partij de schending aan van "de wettelijk voorziene weegtolerantie". Zij laat gelden dat bij de bepaling van de overlading geen rekening werd gehouden met artikel 32*bis*, 1.4.3, van het koninklijk besluit van 15 maart 1968, 'houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen' (hierna: het KB Technische Eisen). Ingevolge die bepaling moet bij het wegen van het gewicht onder de assen een meettolerantie van 5% worden toegepast, terwijl te dezen slechts een meettolerantie van 3% werd toegepast. Een herberekening met de juiste meetcorrectie van 5% zou volgens de verzoekende partij tot gevolg hebben dat de asoverlading slechts 1310 kg bedroeg, zodat slechts een administratieve geldboete van 1100 euro kon worden opgelegd.

42. De verwerende partij antwoordt dat de meettolerantie waarin artikel 32*bis*, 1.4.3, van het KB Technische Eisen voorziet geen uitstaans heeft met de algemene metrologie en aldus niet onvoorwaardelijk op elke weging van toepassing is. Het KB Technische Eisen is genomen ter uitvoering van de wet van 21 juni 1985 'betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen'. Die wet had tot doel de Koning te machtigen alle nuttige maatregelen te treffen in verband met de technische eisen die door de constructeurs of de invoerders moeten

worden nageleefd en die rechtstreeks raken aan de vrijheid van vestiging en handel. Die wet beoogde niet de Koning bevoegdheden op het gebied van metrologie toe te kennen. Aangezien het Aslastendecreet niet verwijst naar artikel 32*bis* van het KB Technische Eisen, is de in dat artikel bepaalde tolerantie niet van toepassing op metingen in het kader van het Aslastendecreet.

Beoordeling

43. Vóór de wijziging door het decreet van 24 juni 2005 luidde artikel 56, eerste lid, van het Aslastendecreet als volgt:

> "Het is verboden het wegdek te beschadigen door een overschrijding van de maximale toegelaten massa's of massa's onder de assen zoals bepaald in de artikelen 18, §§ 1, 2 of 32bis, van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen."

Sinds de wijziging door het decreet van 24 juni 2005 luidt deze bepaling als volgt:

> "Het is verboden het wegdek te beschadigen door zich met een voertuig op de openbare weg te bevinden waarvan de massa op de grond onder één van de assen het bij de goedkeuring vastgestelde maximum met meer dan vijf procent overschrijdt."

Het KB Technische Eisen bevat bepalingen waaraan voertuigen ten behoeve van de verkeersveiligheid moeten voldoen. Artikel 32*bis*, 1.4.3, van voormeld koninklijk besluit bevat bijgevolg geen algemeen voorschrift inzake metrologie.

Aangezien sinds de wijziging door het decreet van 24 juni 2005 in artikel 56 van het Aslastendecreet niet meer naar die bepaling wordt verwezen, is de in artikel 32*bis*, 1.4.3, van voormeld koninklijk besluit bepaalde meettolerantie in de onderhavige zaak niet van toepassing.

44. Het vierde middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 november 2013, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Tiny Temmerman **Geert Van Haegendoren**